

MITREA, IOAN

Membru asociat

Prof. univ. dr., istoric, CS 1

Data și locul nașterii: 4 aprilie 1937,

Căciulești (azi Girov), județul Neamț

Studii: între 1958-1963 a urmat cursurile Facultății de Istorie - Filosofie din cadrul Universității *Al. I. Cuza* din Iași. În 1979 a obținut titlul științific de doctor în istorie, cu teza intitulată *Regiunea centrală a Moldovei dintre Carpați și Siret în secolele VI - IX*, elaborată sub conducerea prof.univ.dr.doc. Ion Nestor de la Universitatea București, și finalizată, după decesul acestuia, sub conducerea prof.univ.dr.doc. Kurt Horedt de la Institutul de Istorie și Arheologie din Cluj-Napoca.

Activitatea didactică și profesională: în anul universitar 1963-1964 a funcționat ca asistent la Facultatea de Istorie - Geografie din Iași, transferată în toamna anului 1964 la Institutul Pedagogic de 3 ani din Bacău. Împreună cu facultatea s-au transferat mai multe cadre didactice de la Iași la Bacău, între care și I. Mitrea. La Bacău, a fost asistent în anii 1964-1966, apoi lector universitar suplinitor (1966-1971) și lector universitar titular (1971-1975). A fost prodecan (1971-1972) și decan (1972-1975) al Facultății de Istorie - Geografie din Bacău, coordonând cu bune rezultate activitatea facultății. La desființarea Facultății de Istorie - Geografie, a fost transferat la Liceul *George Bacovia* (azi Colegiul Național *Ferdinand I*) din Bacău. Între 1976-1985 a fost detașat la Muzeul Județean de Istorie și Artă din Bacău, fiind director (1976-1982) și muzeograf principal (1982-1985). Din 1985, a revenit la catedră, unde a activat până la pensionare în 2001, dar și după pensionare, până în iunie 2006.

Activitatea științifică: din primul an de la terminarea facultății, a participat la cercetările arheologice de la Lozna-Dorohoi, în 1963, alături de dr. Dan Gh. Teodor, debutând științific în revista academică *Arheologia Moldovei*, în 1966. Pentru însușirea metodelor de cercetare științifică a participat și la cercetările arheologice conduse de prof.univ.dr. M. Petrescu-Dîmbovița (la Fundu Herței, în 1965-1966), de marele arheolog Ion Nestor (la Bratei, în 1968) și la cele avându-l ca responsabil pe Dan Gh. Teodor (la Oituz-Bacău, Mănoaia-Costișa jud. Neamț și Botoșana-Suceava, în anii 1964-1968). După transferul la Institutul Pedagogic din Bacău, unde și-a continuat activitatea didactică, a colaborat foarte bine în domeniul cercetării arheologice cu muzeele din Bacău, Piatra Neamț, Focșani, Târgu Neamț, Onești etc. S-a bucurat de la început de sprijinul și buna colaborare cu Iulian Antonescu, fost director al Muzeului Regional și apoi Județean de Istorie din Bacău. A efectuat cercetări arheologice, vreme de peste 40 de ani, în peste 20 de situri, între care menționăm: Bacău, Oncești, Dămienesti, Berești-Bistrița, Pârâul Boghii, Ștefan cel Mare, Oituz, Cârligi-Filipești, Măgura-Bacău, în județul Bacău, la Izvoare-Bahna, Mănoaia-Costișa, Davideni, Borșeni, Ocea, în județul Neamț, la Câmpineanca și Oreavu, în județul Vrancea, Voinești-Odobești, în județul Vaslui. De numele său se leagă recuperarea a două tezaure de excepție, descoperite întâmplător: tezaurul de monede romane imperiale de la Măgura-Bacău, cel mai mare tezaur din Moldova (2830 de monede) și tezaurul de vase romane din argint, aurite, din sec. III de la Muncelul de Sus (jud. Iași) - unicat în estul Europei. Rezultatele cercetărilor efectuate au îmbogățit colecțiile muzeelor din Bacău, Piatra Neamț, Onești, Focșani, Vaslui etc., au fost valorificate în numeroase articole și studii de specialitate, precum și în mai multe cărți. A susținut în țară și străinătate peste 280 de comunicări științifice la congrese, simpozioane, sesiuni științifice etc. Prin cercetările sale de peste un sfert de secol de la Davideni-Neamț, a descoperit cea mai mare așezare sătească din secolele V-VIII de pe teritoriul României, în care a trăit o comunitate autohtonă romană și creștină, numărând zeci de familii. Între numeroasele piese creștine, una are figurat, cum cred majoritatea specialiștilor, chipul unui sfânt, probabil Hristos sau Sf. Ioan Botezătorul, piesa fiind considerată prima icoană, miniaturală, din sec. al VI-lea descoperită în nordul Dunării.

Publicații: este autor, coautor sau coordonator a 17 cărți de specialitate, a publicat în țară și străinătate, în peste 20 de reviste de specialitate mai mult de 142 de studii și articole, în marea lor majoritate privind istoria

și arheologia mileniului I d.Hr., respectiv epoca formării poporului român. A publicat peste 275 de recenzii, note și articole de popularizare pe teme de istorie și arheologie, în reviste de specialitate, reviste de cultură și presa cotidiană. Din 1965, a colaborat permanent la revista de cultură *Ateneu*, iar în ultimii ani colaborează și la revista *Vitraliu*, a Centrului Internațional de Cultură și Arte *George Apostu*, din 2007 fiind și membru al colectivului redacțional al acestei prestigioase publicații culturale. Dintre cărțile publicate menționăm doar: *Tezaurul de la Măgura - Bacău* (1977) - în care a valorificat, în colaborare, cel mai mare tezaur de monede romane descoperit până acum în Moldova; *Așezarea din sec. VI-IX de la Izvoare-Bahna* (1998) și *Comunități sătești de la est de Carpați în epoca migrațiilor. Așezarea din sec. V-VIII de la Davideni* (2001), ultima lucrare fiind distinsă cu Premiul *Eudoxiu Hurmuzaki* al Academiei Române, în 2003, și Premiul *A. D. Xenopol* al Societății de Științe Istorice din România, în 2002.

Distincții: în 2000, prin Decretul prezidențial nr. 525 din 1 decembrie 2000 a fost distins cu Ordinul Național pentru Merit în grad de Cavaler, fiind singurul profesor din învățământul băcăuan decorat prin decretul menționat. În 2002, a fost distins cu Premiul *A. D. Xenopol* al Societății de Științe Istorice din România pentru lucrarea *Comunități sătești la est de Carpați în epoca migrațiilor. Așezarea de la Davideni din secolele V-VIII*, tipărită în 2001. În 2003, a primit Premiul *Eudoxiu Hurmuzaki* al Academiei Române, pentru lucrarea menționată mai sus privind cercetările arheologice de la Davideni-Neamț, cel mai mare sit arheologic din sec. V-VIII, cercetat la est de Carpați. Este primul istoric care își desfășoară activitatea în Bacău și care primește acest merituos premiu academic.

Afilieri: membru (2000-2004) și președinte al Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor din România (sub egida Ministerului Culturii și Cultelor); din februarie 2005, membru al Comisiei pentru Istoria Orașelor (sub egida Academiei Române); din 1992, membru al Comisiei Regionale nr. 2 pentru Monumente Istorice (1991-2006). Membru asociat al Academiei Oamenilor de Știință din România.